

Uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych

L.P.	IMIĘ I NAZWISKO	INSTYTUCJA	ZGŁOSZONE UWAGI/ WNIOSKI	SPOSÓB ZGŁOSZENIA UWAGI	UZASADNIENIE ZGŁOSZONEJ UWAGI/WNIOSKU	ODPOWIEŹ	SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA UWAGI/WNIOSKU
.	Małgorzata Raniszewska	REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE	Na ile zadanie nr 25 „Planu...” jest zgodne z celami RDW?	pisemnie	Na ile zadanie nr 25 „Planu...” jest zgodne z celami RDW? Celami środowiskowymi RDW jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego dla wód powierzchniowych, nie pogarszanie stanu części wód oraz ograniczenie/zaprzestanie zrzutów substancji priorytetowych do środowiska. Zabudowa techniczna rzeki nie będzie służyła osiągnięciu tych celów, co więcej - wpłynie niekorzystnie na możliwości poprawy stanu ekologicznego i na wiele stuleci uniemożliwi osiągnięcie tego stanu.	Celem zadania nr 25 nie jest bezpośrednio realizacja działań dążących do realizacji celów zapisanych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW). Jednocześnie ze względu na realizację przedsięwzięcia na obszarze silnie zmienionych części wód nie wpłynie ono w sposób negatywny na realizację celów w niej (RDW) zapisanych. Zadanie natomiast poprzez wzrost ochrony przeciwpowodziowej spełnia zapisy dyrektywy powodziowej będącej związanej z RDW w sposób ścisły. Należy również zwrócić uwagę na historyczny stan przekształceń dolin Odry i ich wpływu na stan obecny. Jak podaje A. Kreft i W. Parzonka	wyjaśniono

						<p>(2007) „Przebudowę naturalnego koryta Odry oficjalnie datuje się na XIII w. W tym okresie na Odrze środkowej i górnej zbudowano 20 jazów młyńskich, w których później wykonano specjalne przejście dla statków. W okresie tamym zrobiono także pierwsze obwałowania i kanały ulgi (Opole). Wiek XIV w. przyniósł dalszy rozwój budownictwa regulacyjnego i wykonanie tzw. śluz gruntowych na Odrze, głównie w rejonach tzw. jazów młyńskich. Wielka powódź 1736 roku spowodowała duży rozwój zabezpieczających prac hydrotechnicznych, do wybudowania specjalnego przekopu w rejonie Głogowa, aby Odra nie trafiła na tereny polskie. Rozwój tych prac zaowocował budową po raz pierwszy ostróg faszynowych jako</p>	
--	--	--	--	--	--	---	--

						<p><i>budowli regulacyjnych (XVIII w.). Bardzo istotnym dla rozwoju drogi wodnej Odry i systemu zabezpieczeń przeciwpowodziowych na Odrze był „Protokół bogumiński” z 1819 roku, który określił główne cele i zasady regulacji Odry, m.in. szerokość regulacyjną przy przepływie średnim.”</i> Wiek XIX i XX przyniósł całą serię dalszych przekształceń doliny Odry. W związku z powyższym nie należy oczekiwać odtworzenia naturalnego stanu rzeki i jej doliny, a jedynie poprzez właściwe zarządzanie i prace modernizacyjne zapewnić zrównoważony rozwój nie wykluczający pozaprzrodniczego wykorzystywania rzek.</p>	
			<p>Jakie działania szczegółowe są planowane w zadaniu nr 25?</p>	<p>pisemnie</p>	<p>Jakie działania szczegółowe są planowane w zadaniu nr 25? Opis szczegółowy przedsięwzięcia nie został przedstawiony ani w tekście</p>	<p>Zakres najważniejszych przedsięwzięć ujętych w ramach realizacji zadania nr 25 obejmuje:</p>	<p>wyjaśniono</p>

					<p>„Planu.../* ani w tekście „Oceny...”. Zatem jak można oceniać wpływ na środowisko danego przedsięwzięcia nie znając zakresu planowanych prac i technologii planowanej do wykorzystania?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • likwidację sześciu miejsc limitujących, • przegłębienie przekopu Klucz-Ustowo, • ubezpieczenie brzegów, • modernizację istniejącej zabudowy. 	
			<p>Jeżeli „Plan...” nie podaje szczegółowego zakresu planowanych prac w zadaniu nr 25, to jak można rzetelnie oceniać jego wpływ na środowisko?</p>	<p>pisemnie</p>	<p>Jeżeli „Plan...” nie podaje szczegółowego zakresu planowanych prac w zadaniu nr 25, to jak można rzetelnie oceniać jego wpływ na środowisko? Opis szczegółowy przedsięwzięcia nie został przedstawiony ani w tekście „Planu...” ani w tekście „...Oceny...”*. Zatem jak można oceniać wpływ na środowisko danego przedsięwzięcia nie znając zakresu planowanych prac i technologii planowanej do wykorzystania?</p>	<p>Zgodnie z metodą przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko dokumentów, stopień szczegółowości oceny potencjalnych oddziaływań zależny jest od stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu. Przedmiotowy Plan ma charakter horyzontalny w związku z powyższym żadne z przedstawionych zadań nie jest rozpatrywane w Planie w sposób szczegółowy. Zamierzenia inwestycyjne zostaną natomiast szczegółowo przeanalizowane i ocenione na etapie uzyskiwania decyzji</p>	<p>wyjaśniono</p>

						<p>środowiskowych dla konkretnych przedsięwzięć. Jednocześnie należy pamiętać, że w przypadku realizacji przedsięwzięć o nadrzędnym celu społecznym ewentualne straty w środowisku przyrodniczym powinny zostać naprawione poprzez działania kompensacyjne w skali zależnej od wyrządzonych szkód.</p>	
			<p>Jakie będą skutki realizacji zadań, na które zagwarantowane jest już finansowanie (np. zad. nr 25), jeżeli inne zadania omawianego „Planu...” nie zostaną zrealizowane w obliczu „przeciwdziałania skutkom suszy”?</p>	<p>pisemnie</p>	<p>Zgodnie z wypowiedzią Przedstawicielki Gminy Dobra, na spotkaniu konsultacyjnym w Szczecinie dnia 24 sierpnia 2016 r., na zadania zaplanowane do realizacji ..na łądzie** (zadania od 1 do 24) w celu zwiększenia retencji wód opadowych, nie wskazano w „Planie...”* źródeł i możliwości finansowania. W obliczu tego faktu zadania te mogą nie zostać zrealizowane, a postanowienia „Planu...” pozostaną niewykonalne.</p>	<p>W Planie założono prowadzenie działań w sposób kompleksowy poprzez zadania wzajemnie się wspomagające i uzupełniające. Nie ma rzetelnych przesłanek do stawiania wątpliwości, co do realizacji części z nich. Ewentualne zaniechanie realizacji części zadań spowodować może natomiast mniejszą skalę oczekiwanych pozytywnych rezultatów</p>	<p>wyjaśniono</p>

				<p>Tymczasem do budowy i odbudowy zabudowy technicznej rzeki Odry (w ramach zadania nr 25), RZGW w Szczecinie jest bardzo dobrze przygotowane, ponieważ już podpisano umowę z Bankiem Światowym na pożyczkę na ten cel. Jakże zatem będą skutki realizacji zadań, na które zagwarantowane jest już finansowanie (np. zad. nr 25), jeżeli inne zadania omawianego „Planu...” nie zostaną zrealizowane w obliczu „przeciwdziałania skutkom suszy”.</p>	<p>związanych z wdrożeniem Planu. Jak zapisano w SOOŚ: <i>„Wymienione zadania tworzą logicznie spójną strukturę, która stanowi o kompleksowym ujęciu problemu przeciwdziałania skutkom suszy.”</i> I chociaż nie zapisano tego w Planie wprost to podejście kompleksowe, obejmujące realizację różnego typu działań, ma na celu prowadzenie gospodarki wodami w sposób zrównoważony: <i>„Opracowany projekt Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego i w regionie wodnym Ücker nie zawiera bezpośrednio wyrażonej deklaracji wspierania wszystkich polityk horyzontalnych, jednakże bardzo wyraźnie akcentowane jest nawiązanie do polityki</i></p>	
--	--	--	--	--	--	--

						<i>zrównoważonego rozwoju."</i>	
			<p>Czy prognozowano jaka ilość wody planowana jest do retencjonowania „na łądzie” w granicach administracyjnych RZGW w Szczecinie?</p>	<p>pisemnie</p>	<p>Czy prognozowano jaka ilość wody planowana jest do retencjonowania „na łądzie” w granicach administracyjnych RZGW w Szczecinie? Ilość planowanej do retencjonowania wody w planowanych zadaniach możliwa jest do wyliczenia. W żadnym z dokumentów nie podano takich liczb, które pozwoliłyby na oszacowanie, czy rzeczywiście „Plan...” w realizacji pozwoli na zaspokojenie potrzeb określonych priorytetowo w „Planach gospodarowania wodami”. Jeżeli zaś realizacja zapisów „Planu...” pozwoliłaby na realizację potrzeb tylko niektórych grup „interesariuszy” podczas suszy, warto byłoby określić które i czyje potrzeby zostaną zaspokojone w wyniku korzystania z zasobów wód retencjonowanych. Taka analiza pozwoliłaby</p>	<p>Plan obejmuje swoim zakresem zadania mające na celu planowanie działań w sytuacjach awaryjnych oraz priorytetyzację dostaw wody w okresach jej deficytu. Należy również uznać, że wzrost retencyjności zlewni w znakomitej większości przypadków będzie miał pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze regionu wodnego. Priorytetyzacja dostaw wody w okresach deficytu została w sposób najpełniejszy wyrażone w Planie w opisie zadania nr 20: „<i>Prawo wodne pozwala na ograniczanie bez odszkodowania praw wynikających z pozwoleń wodnoprawnych. Należy przygotować pogłębione zasady stosowania tego uprawnienia, jako jednego z podstawowych do zastosowania w</i></p>	<p>wyjaśniono</p>

				określić, czy poniesione nakłady i ewentualne straty (także w środowisku) są warte inwestycji względem potencjalnych profitów. Takiej analizy również zabrakło w opracowaniu.	<i>obszarach występowania suszy."</i>	
		Jak realizacja zadań planowanych „na łądzie” w zakresie zmniejszenia spływu powierzchniowego (zadań od nr 1 do nr 24) wpłynie na cel realizacji zadania nr 25. Czy zabudowa techniczna rzeki Odry w postaci budowy/odbudowy ostróg oraz bagrowania szlaku żeglownego zapewni „stabilizację przepływów wody” i zapewni dostateczną ilość wody dla żeglugi, w obliczu ograniczonego retencją spływu powierzchniowego?		Jak realizacja zadań planowanych „na łądzie” w zakresie zmniejszenia spływu powierzchniowego (zadań od nr 1 do nr 24) wpłynie na cel realizacji zadania nr 25. Czy zabudowa techniczna rzeki Odry w postaci budowy/odbudowy ostróg oraz bagrowania szlaku żeglownego zapewni „stabilizację przepływów wody” i zapewni dostateczną ilość wody dla żeglugi, w obliczu ograniczonego retencją spływu powierzchniowego? Modelowe opracowanie tego zagadnienia powinno wskazać nieadekwatność realizacji zadania nr 25 w stosunku do tematu „Planu przeciwdziałania skutkom suszy” i sprzeczność jego działań szczegółowych oraz	Wzrost retencyjności zlewni wpłynie w sposób pozytywny na wyrównanie przepływu w rzece, a poprzez przyrost zasobów wód podziemnych również większe zasilanie rzeki w okresach suszy. Jak zapisano w SOOŚ: <i>„Głównym celem działań związanych z niedoborem wody i suszami jest przywrócenie lub utrzymanie bilansu wodnego we wszystkich dorzeczach rzek europejskich, przy jednoczesnym pełnym uwzględnieniu zapotrzebowania na wodę ekosystemów wodnych. Jednym z rozwiązań, które mogą się znacząco przyczynić do ograniczenia</i>	wyjaśniono

					celów z celami zarówno „Planu...” jak i RDW.	<i>niekorzystnych skutków powodzi i susz, jest zielona infrastruktura, a zwłaszcza środki w zakresie naturalnego potencjału retencyjnego. Obejmują one odtwarzanie równin zalewowych i terenów podmokłych, magazynujących wodę w okresach obfitych bądź nadmiernych opadów, a wykorzystywaną w okresach jej niedoboru.”</i> Dotyczy to również wykorzystania wód na cele gospodarcze, w tym żeglugę śródlądową.	
			Czy rozpatrywano zasadność odbudowywania zabudowy rzeki metodą sprzed 100 lat? Czy zaplanowana w „Planie...” odbudowa zabudowy rzeki Odry jest w stanie zapewnić jej żeglowność dla tych barek, które próbuje się	pisemnie	Czy rozpatrywano zasadność odbudowywania zabudowy rzeki metodą sprzed 100 lat w obliczu faktu, że wówczas po Odrze przemieszczały się barki i holowniki o znacznie mniejszych parametrach (DWT), niż te, które wykorzystywane są dzisiaj, i które pochodzą z innych, dużo większych rzek, takich	Należy założyć, że w ramach prac międzynarodowego zespołu naukowców i fachowców wybrane zostały optymalne rozwiązania technologiczne dla realizacji zadania – stosowanie, których zalecono również w SOOŚ. Ponadto w	wyjaśniono

			wykorzystywać w dzisiejszych czasach?		jak Ren czy Dunaj? Czy zaplanowana w „Planie...” odbudowa zabudowy rzeki Odry jest w stanie zapewnić jej żeglowność dla tych barek, które próbuje się wykorzystywać w dzisiejszych czasach?	ramach przeprowadzenia SOOŚ dla dokumentów typu Plany, Strategie itp. nie prowadzi się oceny w sposób szczegółowy technologii oraz zasadności ich użycia dla przedsięwzięć wynikających z zamierzeń dokumentu.	
			Czy analizowano wariant alternatywny dla zadania nr 25 jako dostosowanie parametrów taboru pływającego do możliwości żeglownych rzeki Odry swobodnie płynącej?	pisemnie	Czy analizowano wariant alternatywny dla zadania nr 25 jako dostosowanie parametrów taboru pływającego do możliwości żeglownych rzeki Odry swobodnie płynącej? Czy nie łatwiej byłoby wykorzystywać projekty barek i holowników dostosowane do możliwości żeglugowych rzeki Odry zamiast dostosowywać całą rzekę do parametrów barek i holowników dostosowanych do innych akwenów wodnych (dot. zadania nr 25)?	W ramach prac międzynarodowego zespołu ds. realizacji projektu analizie poddano pięć wariantów rozwiązań technologicznych. W wyniku osiągniętego kompromisu pomiędzy oczekiwaniami strony polskiej i strony niemieckiej oraz przy uwzględnieniu uwarunkowań gospodarczych i środowiskowych wybrano wariant optymalny mający zapewnić oczekiwany efekt gospodarczy jednocześnie przestrzegając zasad	wyjaśniono

						zrównoważonego rozwoju.	
			Jak ma się cel zadania nr 25 - likwidacja miejsc „zatorogennych” - do faktu, że zatory lodowe powstają najczęściej w miejscach budowli i urządzeń wodnych?	pisemnie	Jak ma się cel zadania nr 25 - likwidacja miejsc „zatorogennych” - do faktu, że zatory lodowe powstają najczęściej w miejscach budowli i urządzeń wodnych (np. jaz w Widuchowej, w okolicy km 704 rzeki Odry), a w trybie realizacji zadania nr 25 planuje się budowę/odbudowę większej liczby budowli i urządzeń wodnych?	Zadanie ma na celu umożliwienie pracy lodołamaczy przez możliwie długi okres w ciągu roku. Jednocześnie należy zaznaczyć, że wykonane w sposób prawidłowy i utrzymane urządzenia wodne powinny ograniczyć wspomniane w pytaniu zjawisko. W przypadku natomiast, kiedy zabudowa pozostanie niezmodernizowana w rejonie istniejącej, funkcjonującej w sposób nieprawidłowy zabudowy hydrotechnicznej zachodzić mogą zjawiska, o których mowa w pytaniu.	wyjaśniono
			Czy zawężenie koryta rzecznoego w drodze zabudowy brzegów ostrogami spowoduje szybsze zlodzenie rzeki w drodze zamarzania wody w polach między-	pisemnie	Czy zawężenie koryta rzecznoego w drodze zabudowy brzegów ostrogami spowoduje szybsze zlodzenie rzeki w drodze zamarzania wody w polach między-ostrogowych	Zadanie ma na celu udrożnienie toru pomiędzy ostrogami i zabezpieczenie możliwości prowadzenia żeglugi na Odrze. Prawdą jest, że w polach	wyjaśniono

			<p>ostrogowych i w efekcie dłuższego zalegania lodu w wyniku stałego utrzymywania się tam zjawisk lodowych?</p>		<p>i w efekcie - dłuższe zaleganie lodu w wyniku długotrwałego utrzymywania się tam zjawisk lodowych? Zważywszy, że budowa ostróg ma na celu zawężenie koryta rzeczno- go i skierowanie wody w nurt rzeki celem uzyskania wyższych stanów wody, zawężenie koryta rzeczno- go w drodze zabudowy brzegów ostrogami spowoduje stałe zalodzenie pól między-ostrogowych zimą i może generować stały proces pojawiania się zjawisk lodowych postępujący od pól między-ostrogowych w kierunku nurtu rzeki, co generować będzie konieczność ciągłego pływania lodołamaczami (jeżeli uda się w warunkach zalodzenia w bezpieczny sposób utrzymać stany wody pozwalające na przemieszczanie się lodołamaczy.</p>	<p>między ostrogami będzie dochodziło do zjawiska zamarzania rzeki natomiast nie będzie to związane ze zwiększeniem ryzyka powodziowego w dolinie Odry.</p>	
			<p>Czy zabudowa rzeki Odry w drodze tworzenia/odtworzenia</p>	<p>pisemnie</p>	<p>Czy zabudowa rzeki Odry w drodze tworzenia/odtworzenia</p>	<p>Wręcz przeciwnie – zwiększy bezpieczeństwo powodziowe. Jak</p>	<p>wyjaśniono</p>

			<p>ostróg zwiększy zagrożenie powodzią zatorową?</p>	<p>ostróg zwiększy zagrożenie powodzią zatorową? Jako, że z corocznych zestawień miejsc powstawania spiętrzeń lodu i zatorów lodowych wzdłuż koryta rzeki Odry (patrz coroczne „Sprawozdanie z sezonu zimowego” RZGW w Szczecinie) wynika, że powstają one w miejscach: budowli i urządzeń wodnych, meandrów i „wypłyceń” koryta rzecznoego, uznać należy, że mnożenie miejsc zabudowy brzegów rzeki zwiększy zagrożenie powodzią zatorową, a co za tym idzie - mieć może kolosalne skutki dla środowiska oraz ludności zamieszkującej okolice rzeki. Co więcej, jeżeli - wskutek powyższego - pomimo zabudowy brzegów rzeki - nie uda się zapewnić głębokości tranzytowych pozwalających na całosezonową pracę lodołamaczy, wówczas nie będzie możliwości ochrony terenów nadbrzeżnych przed zalaniem. W „Prognozie...”</p>	<p>zapisano powyżej zadanie ma na celu udrożnienie toru pomiędzy ostrogami i zabezpieczenie możliwości prowadzenia żeglugi na Odrze, w tym praktycznie nieprzerwaną możliwość funkcjonowania lodołamaczy, których jednym z zadań jest nie doprowadzenie do sytuacji powstania powodzi zatorowej.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					zabrakło rozpatrzenia takich wariantów i ich skutków dla środowiska oraz wpływu na ludność.		
			Na jaką głębokość planuje się bagrowanie koryta rzeki Odry?	pisemnie	Na jaką głębokość planuje się bagrowanie koryta rzeki Odry? Biorąc pod uwagę fakt, że zimą np. 2015/2016 głębokości tranzytowe miejsc newralgicznych wynosiły około 40 cm, a zanurzenie nowych lodołamaczy RZGW w Szczecinie, wybudowanych specjalnie dla użytkowania na tej rzece wynosi 180 cm, istotnym jest określenie planowanych do wybagrowania mas ziemnych i określenia ilości planowanych do usunięcia osadów dennych z całego koryta rzecznego, celem umożliwienia właściwej oceny wpływu tego zjawiska na środowisko w całym biegu rzeki.	Bagrowanie może stanowić jedynie element wspomagający (być może w ogóle nie zostanie wykonane). W pierwszej kolejności wykorzystane zostaną naturalne siły związane z przepływem wód w korycie rzeki Odry. Zgodnie z przekazaną informacją przez przedstawicieli RZGW uczestniczących w pracach zespołu dot. realizacji zadania szacunkowa średnia głębokość bagrowania nie powinna przekraczać 20 cm.	wyjaśniono
			Jaki będzie miało wpływ na suszę i zintensyfikowanie jej skutków zawężenie koryta rzeki Odry	pisemnie	Jaki będzie miało wpływ na suszę i zintensyfikowanie jej skutków zawężenie koryta rzeki Odry ostrogami wraz z wybagrowaniem jej dna?	Zadanie ograniczy negatywne skutki suszy poprzez zmniejszenie strat gospodarczych związanych z brakiem	wyjaśniono

			ostrogami wraz z wybagrowaniem jej dna?		Powyższe dziania mają na celu zmniejszenie meandrowania wody w korycie i skierowanie jej w nurt rzeki, co w efekcie zwiększy prędkość przepływu wody i wpłynie na przyspieszenie spływu wody do morza. Czy takie działanie jest zgodne z zapobieganiem zjawisku suszy oraz jego skutkom?	możliwości prowadzenia żeglugi na rzece Odrze oraz poprzez podniesienie poziomu wód gruntowych w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Odry – a co z tym się wiąże większą odporność funkcjonujących tam ekosystemów. A jak zapisano w SOOŚ: <i>„Efektem zmian klimatu jest zwiększanie się częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof. Będzie to miało zapewne istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Przewiduje się wzrost natężenia opadów, co pociągać będzie za sobą prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka powodzi, podtopień i osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych, zboczach dolin rzecznych i na klifach wzdłuż brzegu morskiego. Wzrośnie</i>	
--	--	--	---	--	--	---	--

					<p><i>częstotliwość występowania silnych wiatrów i zjawisk atmosferycznych w postaci trąb powietrznych i wyładowań atmosferycznych. Wraz ze wzrostem temperatury nasilać się będzie zjawisko eutrofizacji wód śródlądowych i wód przybrzeża. Zwiększać się będą zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresów termicznych i wzrostu zanieczyszczeń powietrza (np. ozonem). Wzrośnie zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej. Pogorszą się warunki chłodzenia elektrowni ciepłych, co powodować może ograniczenia produkcji energii.” W przypadku realizacji tego scenariusza transport wodny nie tylko może łagodzić negatywne skutki gospodarcze ale jako najmniej emisyjny w sposób pozytywny</i></p>	
--	--	--	--	--	--	--

						wpływał będzie na stan środowiska przyrodniczego i szczypanie zasobów naturalnych.	
			Jaki będzie miało wpływ cele środowiskowe RDW (ograniczenie zanieczyszczeń w wodach powierzchniowych) zawężenie koryta rzeki Odry ostrogami wraz z wybagrowaniem jej dna?	pisemnie	Jaki będzie miało wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych RDW (ograniczenia zanieczyszczeń dopływających rzekami m.in. do Morza Bałtyckiego) zawężenie koryta rzeki Odry ostrogami wraz z wybagrowaniem jej dna? Skutkiem planowanych działań w zadaniu nr 25 będzie ograniczenie meandrowania wody w korycie i zwiększenie prędkości przepływu wody, co pociągnie za sobą ograniczenie procesu sedymentacji zanieczyszczeń w wodzie rzeki oraz dostarczenie zwiększonego ładunku azotanów i fosforanów do basenu Morza Bałtyckiego. W „Prognozie...” zabrakło odniesienia się do tego zjawiska.	Obszar, na którym może zostać przeprowadzone bagrowanie (jako działanie wspomagające procesy naturalne) charakteryzuje się brakiem lub niewielką ilością namulów rzecznych w związku z czym ewentualna ingerencja w dno nie powinna spowodować znaczącego przemieszczania się substancji biogennych jak miałyby to miejsce np. w przypadku jezior. Należy również podkreślić, że nowoczesne metody umożliwiają ingerencję w dno bez nadmiernego uwalniania zdeponowanych w dnie substancji – ich zastosowanie ograniczy do minimum negatywne	wyjaśniono

						efekty, których dotyczy pytanie.	
			W „Prognozie...” zabrakło analizy wpływu planowanych prac bagrowniczych dna rzeki Odry (działanie zadania nr 25) na bezpieczeństwo jakościowe wód podziemnych.	pisemnie	W „Prognozie...” zabrakło analizy wpływu planowanych prac bagrowniczych dna rzeki Odry (działanie zadania nr 25) na bezpieczeństwo jakościowe wód podziemnych. Brak szczegółowej analizy warstw geologicznych w „Planie...” oraz podanych głębokości planowanego bagrowania nie daje podstaw do ewentualnego prognozowania potencjalnych negatywnych skutków dla zasobów wód podziemnych. Jednakże wskutek przzerwania warstw izolujących wody powierzchniowe od podziemnych warstw wodonośnych, może dojść do zjawiska infiltracji zanieczyszczonych wód rzeki Odry do warstw wodonośnych wód podziemnych, co skutkować może zanieczyszczeniem wód podziemnych i ubytkiem wód	Rzeka Odra ze względu na charakter rzeki drenującej nie stanowi zagrożenia dla wód podziemnych – jest zasilana wodami podziemnymi, a nie odwrotnie. Sytuacja taka miałaby zastosowanie w przypadku rzek zasilających jak np. Przemsza czy Brynica.	wyjaśniono

					powierzchniowych, co w efekcie uszczupli zasoby podziemnych wód pitnych w drodze ich zanieczyszczenia. W „Prognozie...” zabrakło tego typu analizy.		
			<p>Czy na pewno w toku prowadzenia prac bagrowniczych na rzece Odrze, wzrost zamulenia oddziaływał będzie jedynie miejscowo, jak podano w „Strategicznej ocenie ...” dla „Planu...” ?</p>	<p>pisemnie</p>	<p>Czy na pewno w toku prowadzenia prac bagrowniczych na rzece Odrze, wzrost zamulenia oddziaływał będzie jedynie miejscowo, jak podano w „Strategicznej ocenie ...” dla „Planu...” ? W dokumencie tym wskazano, że w drodze realizacji zadania nr 25 wzrost zamulenia oddziaływał będzie „jedynie miejscowo”*. Tymczasem zauważyć należy, że woda w rzece, która podlega bagrowaniu na znacznej długości jej koryta, ma charakter płynący, a co za tym idzie - sedymenty unoszone z dna nie tylko unoszone będą z nurtem rzeki i przemieszczane zgodnie z kierunkiem przepływu wody, ale również wprowadzone w obieg azot i fosfor jeszcze</p>	<p>W toku prowadzenia prac bagrowniczych na rzece Odrze, wzrost zamulenia oddziaływał będzie jedynie miejscowo oczywiście pod warunkiem odpowiednio prowadzonych prac oraz wg harmonogramu ograniczającego negatywne oddziaływania na środowisko – co zostało zapisane w SOOŚ w rozdziale dot. oddziaływań skumulowanych: „Kumulacji można będzie łatwo uniknąć z uwagi na to, że niemal wszystkie oddziaływania negatywne (z wyjątkiem wynikających bezpośrednio z zajmowania terenów pod nową infrastrukturę) są</p>	<p>wyjaśniono</p>

					<p>długo i daleko unosić się będą w toni wodnej i migrować w dół biegu rzeki w kierunku Międzyodrza, Zalewu Szczecińskiego i Morza Bałtyckiego. W związku z powyższym na długi okres czasu jakość wody w rzece obniży się. Czy w związku z przewidywanym zjawiskiem prognozuje się zmianę jakości wody w ujęciu wody pitnej z rzeki Odry dla Szczecina? Jak długo prognozuje się to zjawisko i na jak długim odcinku rzeki? Na ile to zjawisko jest zgodne z celami RDW?</p>	<p>możliwe do uniknięcia, a lokalizację takich przedsięwzięć w ramach różnych działań można planować w sposób nie stwarzający możliwości przestrzennej i czasowej koincydencji.”</p>	
			<p>Jaki będzie efekt realizacji tylko niektórych zadań „Planu...” - to znaczy tych, które już na dzień dzisiejszy mają zapewnione finansowanie (np. zadanie nr 25), w obliczu faktu, że większość zadań od nr 1 do 24 może nie zostać w ogóle zrealizowana?</p>	<p>pisemnie</p>	<p>Jaki będzie efekt realizacji tylko niektórych zadań „Planu...” - to znaczy tych, które już na dzień dzisiejszy mają zapewnione finansowanie (np. zadanie nr 25), w obliczu faktu, że większość zadań od nr 1 do 24 może nie zostać w ogóle zrealizowana? Wiele zadań „Planu ...” ma charakter postulatów, które w obliczu innych zamierzeń - bardzo realnych do realizacji np.</p>	<p>W Planie założono prowadzenie działań w sposób kompleksowy poprzez zadania wzajemnie się wspomagające i uzupełniające. Nie ma rzetelnych przesłanek aby podawać wątpliwości realizacji części z nich. Ewentualne zaniechanie realizacji części zadań spowodować może</p>	<p>wyjaśniono</p>

				<p>zabudowie technicznej rzeki Odry dla celów żeglugi, mogą nie dojść do skutku. Tylko kilka zadań zawartych w „Planie...” ma zapewnione finansowanie. Są to zadania niezgodne z celami środowiskowymi RDW, które nie będą działały pozytywnie na retencję wody w zlewni rzeki Odry ani nie stworzą możliwości przeciwdziałania zjawisku suszy i minimalizowaniu jej skutków. W rzeczywistości będą miały na celu zapewnienie wody dla żeglugi śródlądowej, która jest przedostatnim beneficjentem wody w „Planie Gospodarowania Wodami” i w Europie od wielu lat znajduje się w recesji, co więcej - bynajmniej nie z powodu braku żeglowności rzek Europy. Jak zatem będzie współgrał efekt działań możliwych do realizacji (z zapewnionym przez Bank Światowy finansowaniem) z potencjalnym brakiem efektu z tytułu braku wykonania zadań mających</p>	<p>mniejszą skalę oczekiwanych pozytywnych rezultatów związanych z wdrożeniem Planu. Jak zapisano w SOOŚ: „Wymienione zadania tworzą logicznie spójną strukturę, która stanowi o kompleksowym ujęciu problemu przeciwdziałania skutkom suszy.”</p> <p>I chociaż nie zapisano tego w Planie wprost to podejście kompleksowe, obejmujące realizację różnego typu działań, ma na celu prowadzenie gospodarki wodami w sposób zrównoważony: „Opracowany projekt Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego i w regionie wodnym Ücker nie zawiera bezpośrednio wyrażonej deklaracji wspierania wszystkich polityk horyzontalnych, jednakże bardzo</p>
--	--	--	--	---	--

					na celu retencję „na lądzie” w obliczu tytułu planu ..Przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego”?	wyraźnie akcentowane jest nawiązanie do polityki zrównoważonego rozwoju.”	
2.	Dorota Janicka	ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIO-POMORSKIEGO	Postuluje się uwzględnić w treści prognozy zapisy wskazujące na potrzebę rozszerzenia zadania nr 9, dotyczącego renaturalizacji cieków wodnych oraz ich brzegów obszary objęte ochroną w formie parku krajobrazowego. Wskazują również na potrzebę ujęcia analizy walorów przyrodniczych parków krajobrazowych - obecny tekst dotyczy w praktyce wyłącznie obszarów NATURA 2000, podczas gdy art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a-b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowiska wskazuje, iż analiza powinna	pisemnie	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko obejmować m. in. wpływ zapisów dokumentu na krajobraz. Parki krajobrazowe tworzone są m.in. dla ochrony walorów krajobrazowych. Ochrona ta wyraża się m.in. w obowiązujących w parkach krajobrazowych znajdujących się w województwie zachodniopomorskim zakazach niszczenia zadrzewień nadwodnych oraz zabudowy w pasie 100 metrów od brzegów rzek. Również plany ochrony - Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” oraz Ińskiego Parku Krajobrazowego wprowadzone odpowiednio Rozporządzeniem nr 113/2006 Wojewody	Zakres przestrzenny zadań ujętych w Planie wynika bezpośrednio z przyjętej ogólnopolskiej metodyki oceny narażenia na skutki różnego rodzaju suszy. Z przeprowadzonej podczas realizacji Planu analizy wyniknęło, że nie jest to metoda mogąca zagwarantować oczekiwane rezultaty w skali gmin regionu wodnego. Jednocześnie nie oznacza to, że równolegle nie można (wręcz należy) prowadzić tego typu działania wynikające m.in. z innych dokumentów. Jednocześnie zwraca się uwagę, że w SOOŚ odniesiono się do walorów krajobrazowych	wyjaśniono / uzupełniono

			obejmować także „istniejący stan środowiska" oraz „stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem".	Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. oraz Rozporządzeniem nr 36/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 10 listopada 2005 r. zawierają zapisy wskazujące na potrzebę renaturyzacji brzegów cieków wodnych na terenie parków, m.in.: Ustala się następujące cele z zakresu ochrony przyrody: (...) Ochrona zasobów i ekosystemów wodnych i bagiennych, a w szczególności: (...) ochrona cieków wodnych z naturalnymi procesami kształtującym i morfologię ich dna i brzegów oraz renaturalizacja uregulowanych cieków; zaleca się wprowadzanie pasów roślinności trwalej wzdłuż brzegów wód; nad zbiornikami wodnymi o powierzchni powyżej 1 ha zaleca się tworzenie pasów roślinności niskiej i średniej, nad mniejszymi zbiornikami, ciekami, mokradłami zaleca się tworzenie pasów roślinności niskiej, średniej i wysokiej.	oraz form ochrony przyrody tj. park krajobrazowy. Zagadnieniom tym poświęcone zostały podrozdziały 5.1, 5.2. i 5.7).	
--	--	--	---	--	---	--

				<p>Dokument jakim jest plan ochrony bądź akt normatywny ustanawiający park krajobrazowy posiada walor strategiczności, a jego zapisy mogą w wysokim stopniu oddziaływać na środowisko. Wobec tego niezbędne wydaje się wprowadzenie w PPSS zapisów spójnych z tymi dokumentami, tak aby nie wprowadzać niezgodności w ramach systemu prawnego. Wskazać należy, że również przywołany w prognozie dokument strategiczny „Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego” zawiera zapisy przewidujące m.in. przywrócenie i ochronę ciągłości ekologicznej koryt rzek.</p> <p>Również inne zapisy Prognozy PPSS wskazują, iż takie zapisy dotyczące zadania 9 są zasadne:</p> <p>Przykładowo np. w tabeli 7 stan Myśli od ujścia z jez. Myśluborskiego do ujścia w oznaczony został określony</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>jako zły a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożona.</p> <p>W tabeli 11 ze względu na uwarunkowania i przyjętą metodologię teren gmin na których obszarze wyznaczono parki krajobrazowe -m.in.: Cedynia, Chojna, Stare Czarnowo, Widuchowa - oceniono jako taki gdzie zagrożenie skutkami suszy jest znaczące lub nawet bardzo znaczące.</p> <p>Wskazać należy, że pozytywny wpływ tego działania potwierdza sama prognoza - w tabeli 21 wskazano, iż zarówno bezpośrednie jak i pośrednie oddziaływanie zadania na różnorodność biologiczną będzie pozytywne. Podobnie w tabeli 27 określono pozytywny wpływ zadania na krajobraz.</p> <p>Znaczenie rozszerzenia zakresu tego zadania jest o tyle istotne, iż</p>		
--	--	--	--	--	--	--

					<p>projekt PPSS przewiduje również jako planowane zadanie</p> <p>'zwiększenie możliwości tranzytowych Odry' co może wpłynąć</p> <p>negatywnie na walory chronione w formie parku krajobrazowego, przy czym wskazać należy, że w obszarze doliny Dolnej Odry ustanowiono trzy parki krajobrazowe - Ujście Warty, Cedyński oraz Dolina Dolnej Odry.</p>		
			<p>Ponadto wskazuje się na błędne oznaczenie w opisie zadania 3 - dokonano wzajemnej zamiany obszarów objętych oraz nieobjętych zadaniem.</p>	pisemnie			uzupełniono
3.	<p>Wazulak Anna</p> <p>Kraszewska Małgorzata</p>	URZĄD MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ	<p>Przy tworzeniu programu i analizie ryzyka związanego z procedurą oddziaływania na środowisko wnioskujemy o objęcie całego miasta Kostrzyn nad Odrą</p>	pisemnie	<p>Umożliwi to wiarygodną i rzetelną ocenę działań zaproponowanych do realizacji w ramach programu na terenie całego miasta, które powinny być spójne.</p>	<p>Zgodnie z Prawem Wodnym plany przygotowywane są dla regionów wodnych w związku z czym formalnie nie ma możliwości rozszerzenia lub zawężania przestrzennego zakresu</p>	wyjaśniono

			leżącego u Ujścia Warty do Odry			Planu, a w związku z czym również SOOŚ. Jednocześnie należy podkreślić, że plany przygotowywane są dla wszystkich regionów wodnych wg jednej metodyki, a efekt finalny będzie scalony przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Jednocześnie autorzy SOOŚ uwzględnili w analizach oddziaływania obszarów bezpośrednio sąsiadujących z analizowanym regionem wodnym.	
--	--	--	---------------------------------	--	--	---	--

*Uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych - wnioski organu opiniującego –
GDOŚ*

Lp.	ZGŁOSZONA UWAGA/ WNIOSEK	ODPOWIEDŹ	SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA UWAGI/WNIOSKU
1.	<p>Przedłożony PPSS bazuje na katalogu działań, które mają służyć ograniczeniu skutków związanych z wystąpieniem zjawiska suszy. Większość działań wskazanych w ocenianym dokumencie jest zdefiniowana bardzo ogólnie, zatem i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na wszystkie komponenty środowiska, w tym obszary Natura 2000, z konieczności musi mieć ogólny charakter. W dokumencie znajdują się jednak pewne zadania, takie jak budowa dużych zbiorników retencyjnych czy realizacja inwestycji zwiększających możliwości tranzytowe Odry, dla których ocena może i powinna być pogłębiona. W przypadku zadań, objętych innymi niż projektowany PPSS opracowaniami strategicznymi, poddanymi strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, takimi jak MasterPlany, w części dokumentacji dotyczącej oddziaływań na środowisko i zapobiegania tym oddziaływaniom powinna się znaleźć prezentacja najistotniejszych ustaleń tej oceny. Trzeba przy tym podkreślić, że projektowany PPSS jest opracowaniem samodzielnym i wraz z Prognozą powinien umożliwiać zapoznanie się w wyczerpujący sposób z wszystkimi istotnymi zagadnieniami z zakresu oddziaływań na środowisko. Zalecane jest także dokonanie wyraźnego rozgraniczenia pomiędzy zadaniami, wynikającymi z projektowanego PPSS, a zadaniami, wynikającymi z innych dokumentów strategicznych, których realizacja może być powiązana z realizacją celów PPSS. Wymaga także wyjaśnienia, jaki status, w kontekście realizacji projektowanego dokumentu, ma zaprezentowany na stronie 26 projektu katalog działań, zestawiony przez środowiska pozarządowe oraz katalog zaprezentowany w ramach Sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z 2011 r. Przegląd polityki w dziedzinie niedoboru wody i susz.</p>	<p>W ramach przeprowadzonej SOOŚ analizie poddane zostały dokumenty powiązane z projektem planu jak również treści ocen oddziaływania na środowisko przeprowadzone dla tych dokumentów. Zgodnie z zaleceniem w końcowej wersji dokumentu przywołane zostaną konkretne zapisy i najważniejsze ustalenia ww. dokumentów wraz z podsumowaniem oceniające potencjalny wpływ na środowisko tych przedsięwzięć w aspekcie PPSS.</p> <p>Poczynione w projekcie PPSS odwołania do Programu Małej Retencji oraz Masterplanów gospodarki Wodno-Ściekowej związane są bezpośrednio z wymaganymi w Prawie Wodnym elementami PPSS dla regionów wodnych odpowiednio – <i>analizy możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych oraz propozycji budowy, rozbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych</i>. Natomiast zakres działań wynikający bezpośrednio z PPSS zawarty został w katalogu 25 zadań (działań) zdefiniowanych w formie katalogu w projekcie PPSS.</p> <p>Katalog działań, zestawiony przez środowiska pozarządowe oraz katalog zaprezentowany w ramach Sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z 2011 r. ma charakter zestawienia / katalogu ramowych zasad zrównoważonego gospodarowania wodami przedstawiający holistyczne podejście do zagadnienia przeciwdziałania negatywnym skutkom suszy.</p>	wyjaśniono / uzupełniono

2.	<p>Odnosząc się do zamieszczonych w Prognozie odesłań do ocen oddziaływania na środowisko, które będą prowadzone na etapie inwestycyjnym (np. dla zadania 25, na stronie 127 Prognozy), należy podkreślić, że wszystkie działania PPSS mogące znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, powinny zostać ocenione na poziomie strategicznym, niezależnie od oceny, która będzie prowadzona w ramach postępowań zmierzających do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych inwestycji (z uwzględnieniem - o ile to konieczne - wymogów art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; Dz. U. z 2015 r., poz. 1651, ze zm.). Należy przy tym zauważyć, że rozdział 5.2 Prognozy, Przewidywane znaczące oddziaływania na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, wbrew tytułowi odnosi się praktycznie wyłącznie do obszarów Natura 2000. Przewidywane oddziaływania podzielono na bezpośrednie i pośrednie, ale odniesiono je wyłącznie do poszczególnych zadań, abstrahując od prawdopodobnych uwarunkowań przestrzennych. Zaleca się rozszerzenie tego rozdziału, tak by prezentował on wszystkie najistotniejsze typy oddziaływań, jakie mogą wystąpić podczas realizacji PPSS.</p>	<p>W końcowej wersji dokumentu rozdział 5.2 SOOŚ zostanie rozszerzony zgodnie z zalecaniem.</p>	<p>uzupełniono</p>
3.	<p>W rozdziale 3 PPSS zaprezentowano charakterystykę zaplanowanych działań oraz przewidywany rezultat ich wdrożenia. Przedstawiona ocena wpływu realizacji zadań na ekosystemy zależne od wód nie uwzględnia jednak w pełni wyników analiz przedstawionych w Prognozie. Przykładem jest opis zadania nr 5 (Wykorzystanie zasobów wód podziemnych do nawodnień w rolnictwie), który nie jest zbieżny z oceną wpływu na różnorodność biologiczną zaprezentowaną w Prognozie. W PPSS wskazano, że nie przewiduje się wpływu ww. zadania na ekosystemy od wód zależne, natomiast na str. 125 Prognozy znalazła się informacja, że znaczące negatywne oddziaływanie o charakterze pośrednim na siedliska hydrogeniczne może wystąpić, jeżeli dojdzie do obniżenia poziomu wód podziemnych w obrębie ekosystemów wodno-błotnych (należy przy tym podkreślić, że wykorzystanie zasobów wód podziemnych do nawodnień w rolnictwie powinno być możliwe wyłącznie w przypadku braku</p>	<p>Przytoczona w uwadze ocena oddziaływania poszczególnych zadań przypisana każdemu z zadań (działań) w projekcie PPSS dotyczy wpływu na użytkowników wód, nie jest natomiast oceną wpływu na elementy środowiska przyrodniczego – mogące pozostawać w stosunku do siebie w sprzeczności. Niefortunne jest natomiast użycie przez autorów projektu PPSS zwrotu „ekosystemy od wód zależne” w znaczeniu „gospodarka wodna”.</p> <p>Podsumowanie uwagi dotyczące dużych zbiorników gromadzących wodę wykorzystane zostanie w rozdziale</p>	<p>wyjaśniono / uzupełniono</p>

	<p>możliwości zapewnienia wody do nawodnień w inny sposób i pod warunkiem przestrzegania zaleceń, opisanych na str. 132 Prognozy). Podobna sytuacja ma miejsce przy opisie zadania 21 i 22. Wątpliwości budzi także opis zadania nr 7 (Budowa zbiorników retencjonujących wodę o pojemności do 20 mln m³), w którym stwierdzono, że wpływ przedsięwzięć realizowanych w ramach ww. działania na ekosystemy zależne od wód będzie pozytywny. W Prognozie (str. 125) zauważono, że budowa zbiorników retencyjnych o dużej objętości niesie za sobą również negatywne skutki dla różnorodności biologicznej. Dodatkowo należy zauważyć, że w opisie skutków realizacji ww. zadania pominięto fakt, że duże zbiorniki gromadzące wodę w okresie jej nadmiaru mają wpływ na reżim hydrologiczny rzek, w szczególności na zmiany w częstotliwości, zasięgu oraz wysokości zalewów wód powodziowych, co w konsekwencji negatywnie oddziałuje na cenne przyrodniczo siedliska obecne w dolinach rzek (w tym siedliska lasów łęgowych), które uzależnione są od okresowych zalewów. Dla ww. siedlisk istotna jest nie tylko powtarzalność zalewów, ale także ich wysokość, czas stagnowania wody oraz pora roku, w jakiej te zalewy występują.</p>	<p>potencjalnych oddziaływań opisanych w końcowej wersji SOOŚ.</p>	
4.	<p>Niespójności dotyczą także zadania 23 Zwiększona alimentacja wód dla potrzeb żeglugi śródlądowej, dla którego brak oceny oddziaływania na różnorodność biologiczną. W tabeli na stronie 129 Prognozy stwierdzono brak takiego oddziaływania ale nie ma to żadnego odzwierciedlenia w opisie, co może oznaczać, że stwierdzenie braku oddziaływania może być błędem redakcyjnym. Nie jest przy tym jasne, jaki zakres prac może wchodzić w realizację tego zadania. W tabeli na stronie 7 projektowanego PPSS przewidziano budowę, zaś w tabeli na stronie 43 projektu - wykorzystanie pojemności już istniejących i projektowanych urządzeń. Przy ocenie oddziaływania na obszary chronione w tym na obszary Natura 2000 (str. 131 Prognozy) nie stwierdzono możliwości oddziaływania. Zadanie zostało również ocenione jako neutralne dla wód (str. 136 Prognozy). Na stronie 43 projektowanego PPSS wskazano, że zadanie to będzie miało pozytywny wpływ na ekosystemy zależne od wód, jednak zwiększanie wielkości przepływu w rzekach, czy to za sprawą istniejących, czy planowanych urządzeń może mieć także wpływ negatywny, zarówno na różnorodność biologiczną jak i na obszary chronione.</p>	<p>Zgodnie z propozycją katalogu działań na stronie 7 PPSS zwiększenie ilości wody zasilającej Odrzańską Drogę Wodną może nastąpić poprzez budowę wielozadaniowych zbiorników stale piętrzących wodę w Dorzeczu Górnej i Środkowej Odry. W regionie wodnym Dolnej Odry i Pomorza Zachodniego zwiększenie ilości wody zasilającej przewiduje się jedynie poprzez zmianę instrukcji gospodarowania wodą na zbiornikach o funkcji alimentacyjnej. Jest to, zatem działanie o charakterze regulacyjnym, które nie ma bezpośredniego wpływu na bioróżnorodność. Pośredni długoterminowy wpływ tego zadania na różnorodność siedlisk od wód zależnych w obrębie Odrzańskiej Drogi Wodnej będzie związany z ograniczeniem występowania przepływów niżówkowych, które mogą powodować utratę ciągłości ekologicznej rzeki w okresach suszy. Przewiduje się, zatem, że działanie to</p>	<p>wyjaśniono</p>

		będzie miało pośredni pozytywny wpływ na różnorodność biologiczną Odry.	
5.	Zastrzeżenia budzi także opis oddziaływania zadania nr 25 Inwestycje zwiększające możliwości tranzytowe Odry. W szczególności dotyczy to stwierdzenia, że „realizacja tego działania w perspektywie długoterminowej będzie miała pozytywny długoterminowy wpływ na bioróżnorodność poprzez zmniejszenie presji na elementy przyrodnicze ze strony transportu lądowego” (str. 127). Należy podkreślić, że negatywne oddziaływanie związane z realizacją ww. działania nie ograniczy się wyłącznie do etapu budowy. Skutki zmiany charakteru koryta rzeki i sposobu przepływu wody będą długoterminowo oddziaływać na środowisko przyrodnicze. Ewentualne ociążenie transportu drogowego nie uprawnia do stwierdzenia, że działanie nr 25 będzie miało „pozytywny długoterminowy wpływ na bioróżnorodność”.	Przy ocenie skutków realizacji zadania nr 25 należy zwrócić uwagę na historyczny stan przekształceń doliny Odry i ich wpływu na stan obecny rzeki i doliny. Zakres prac przewidziany do realizacji w obszarze analizowanego regionu wodnego skupiał się będzie w znacznej mierze na modernizacji istniejących urządzeń hydrotechnicznych i nie wpłynie w sposób istotny na charakter koryta rzeki. ze względu na realizację przedsięwzięcia na obszarze silnie zmienionych części wód nie wpłynie ono w sposób negatywny na realizację celów w niej (RDW) zapisanych. Zadanie natomiast poprzez wzrost ochrony przeciwpowodziowej spełnia zapisy dyrektywy powodziowej będącej związanej z RDW w sposób ścisły. Należy również zwrócić uwagę na historyczny stan przekształceń dolin Odry i ich wpływu na stan obecny. Jak podaje A. Kreft i W. Parzonka (2007) „Przebudowę naturalnego koryta Odry oficjalnie datuje się na XIII w. W tym okresie na Odrze środkowej i górnej zbudowano 20 jazów młyńskich, w których później wykonano specjalne przejście dla statków. W okresie tamtym zrobiono także pierwsze obwałowania i kanały ulgi (Opole). Wiek XIV w. przyniósł dalszy rozwój budownictwa regulacyjnego i wykonanie tzw. śluz gruntowych na Odrze, głównie w rejonach tzw. jazów młyńskich. Wielka powódź 1736 roku spowodowała duży rozwój zabezpieczających prac hydrotechnicznych, do wybudowania specjalnego przekopu w rejonie Głogowa, aby Odra nie trafiła na tereny polskie. Rozwój tych prac zaowocował budową po raz pierwszy ostróg faszynowych jako budowli regulacyjnych (XVIII w.). Bardzo istotnym dla rozwoju	wyjaśniono

		<i>drogi wodnej Odry i systemu zabezpieczeń przeciwpowodziowych na Odrze był „Protokół bogumiński” z 1819 roku, który określił główne cele i zasady regulacji Odry, m.in. szerokość regulacyjną przy przepływie średnim.”</i> Wiek XIX i XX przyniósł całą serię dalszych przekształceń doliny Odry. W związku z powyższym nie należy oczekiwać odtworzenia naturalnego stanu rzeki i jej doliny, a jedynie poprzez właściwe zarządzanie i prace modernizacyjne zapewnić zrównoważony rozwój wzdłuż doliny.	
6.	Pewne wątpliwości dotyczą także niektórych zapisów zawartych w rozdz. 5.1 Prognozy, w którym opisano przewidywane znaczące oddziaływania na różnorodność biologiczną. W odniesieniu do zadania 2 na str. 124 zasugerowano, że z uwagi na konieczność zapewnienia możliwości migracji ichtiofauny „różnica poziomu wody powyżej i poniżej urządzenia podpiętrżającego nie powinna być wyższa niż 0,3 m”. W ocenie GDOS podana wartość jest zbyt duża, biorąc pod uwagę fakt, iż w przypadku niektórych gatunków ryb o niewielkich rozmiarach (np. głowacze) nawet 20 cm wysokości betonowy próg staje się przeszkodą nie do pokonania. Zaleca się zatem zastąpienie komentowanego fragmentu zapisem, iż stosowane rozwiązania (w tym wysokość urządzeń podpiętrżających) powinny być adekwatne do wymagań migracyjnych gatunków, jakie występują w danym cieku.	Zgodnie z sugestią przywołany fragment zostanie zastąpiony proponowanym zapisem.	uzupełniono
7.	W odniesieniu do informacji przedstawionych w rozdziale 5.3 Prognozy (Przewidywane znaczące oddziaływanie na wody) należy wskazać, że opis oddziaływania poszczególnych zadań nie jest spójny z podsumowaniem oceny przedstawionym w tabeli 23 (str. 135). W szczególności wątpliwość budzi stwierdzenie, że bezpośredni wpływ realizacji działania nr 7 na wody będzie pozytywny, podczas gdy na s. 133 opisano szereg negatywnych konsekwencji związanych z budową zbiorników wodnych.	Ocena w tabeli w wersji końcowej SOOŚ zostanie zmieniona na +/- (oddziaływanie pozytywne lub negatywne).	uzupełniono
8.	Zamieszczony w Prognozie katalog zadań o możliwym negatywnym oddziaływaniu na różnorodność biologiczną nie jest tożsamy z katalogiem zadań	Dokumentacja w wersji finalnej zostanie uzupełniona o stosowne informacje, przywołane w uwadze.	uzupełniono

	<p>o możliwym negatywnym oddziaływaniu na obszary Natura 2000, podczas, gdy Autorzy Prognozy stwierdzają, że przewidywane oddziaływania na różnorodność biologiczną będą tożsame z oddziaływaniami na obszary Natura 2000. Należy zatem w obu dokumentach uzupełnić stosowne informacje oraz ujednoczyć stanowisko w kwestii wpływu na środowisko, w tym na różnorodność biologiczną wymienionych w PPSS działań. Ponadto wątpliwości budzą zawarte w Prognozie odniesienia do systemu ocen oddziaływania na środowisko, w tym obszary Natura 2000. Odnosząc się do informacji przedstawionych na str. 129 i 130 Prognozy należy wskazać, że konkretne inwestycje realizowane w ramach działań zapisanych w PPSS mogą wymagać przeprowadzenia procedury oceny ich oddziaływania na środowisko nie tylko w sytuacji, gdy będą one mogły negatywnie oddziaływać na obszary chronione. Możliwość wpływu na formy ochrony przyrody jest tylko jednym z uwarunkowań branych pod uwagę podczas analizy przesłanek, wymienionych w art. 63 ust. 1 ustawy OOS, zmierzającej do stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Analiza ta jest przy tym prowadzona jedynie w stosunku do planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (tzw. II grupa). Przeprowadzenie powyższej procedury jest natomiast obligatoryjne w stosunku do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016, poz. 71). Ponadto należy podkreślić, że w przypadku przedsięwzięć, które nie są wymienione we wspomnianym rozporządzeniu, może być wymagane przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszary Natura 2000.</p>		
9.	<p>W rozdziale 5.2. Prognozy, Przewidywane znaczące oddziaływania na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, zamieszczono także nieprecyzyjny zapis odnoszący się do sytuacji, w której wymagane jest przedstawienie w raporcie oddziaływania na środowisko dowodów świadczących o braku możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych lub konieczności realizacji danej inwestycji z uwagi na nadrzędny interes publiczny (str. 130). Trzeba wyraźnie podkreślić w Prognozie, że wymóg taki istnieje wówczas, gdy przedsięwzięcie</p>	<p>Dokumentacja w wersji finalnej zostanie uzupełniona o sugerowane zapisy.</p>	<p>uzupełniono</p>

	może znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, a także dotyczy jednoczesnego (nie jak wskazano w Prognozie - alternatywnego) zaistnienia obu wskazanych kryteriów. Zaleca się ponadto uzupełnić, że opisana sytuacja wymaga spełnienia przesłanek, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody.		
10.	Należy ponadto zmodyfikować i uzupełnić treść rozdziału 6 Prognozy, w którym przedstawiono proponowane działania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko. W ocenie GDOŚ, część rozwiązań minimalizujących prezentowanych w tej części Prognozy (m.in. zalecenie aby „zabudowa na terenach nowo zajmowanych” była zwarta) odnosi się do inwestycji o innym charakterze, niż przedsięwzięcia, które będą realizowane w ramach projektowanego PPSS. Należy zatem uzupełnić omawiany rozdział o propozycje rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko, które będą adekwatne do przewidywanego typu, skali i zasięgu czasowego oddziaływań związanych z realizacją sformułowanych w PPSS zadań oraz do charakterystyki środowiskowej objętego PPSS obszaru. W rozdziałach 4.1 i 4.2 Prognozy zauważono, że teren objęty opracowaniem odznacza się dużym bogactwem siedlisk silnie związanych z warunkami wodnymi (m.in. ekosystemy torfowiskowe, jeziora lobeliowe, solniska, lasy łęgowe), jednak zaproponowane rozwiązania w żaden sposób nie odnoszą się do specyfiki takich obszarów. Rozwiązania minimalizujące, które zaproponowano w rozdziałach poświęconych ocenie wpływu zapisów PPSS na poszczególne komponenty środowiska również powinny znaleźć się w omawianym rozdziale.	W wersji końcowej SOOŚ sugerowane zapisy zostaną zmienione i uzupełnione.	uzupełniono
11.	W rozdziale 7.1 opisującym stan środowiska w przypadku braku realizacji PPSS skupiono się wyłącznie na pozytywnych aspektach jego wdrażania. Nie odniesiono się do „wariantu zero” w przypadku działań o przewidywanym negatywnym wpływie na środowisko przyrodnicze. Wątpliwości budzi również fragment rozdziału 7.2, w którym sugeruje się, aby jako racjonalne rozwiązanie alternatywne w stosunku do zaproponowanych w PPSS zadań przyjąć „nie podejmowanie działań, które w konkretnych uwarunkowaniach lokalnych, będą wiązały się ze znaczącym długoterminowym trwałym i nieodwracalnym negatywnym wpływem na elementy środowiska, a jednocześnie działania te nie	Rozdział 7.1 uzupełniony zostanie o zapis następującej treści: <i>Zaniechanie realizacji PPSS w szczególnych przypadkach, gdzie może wystąpić negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze w efekcie realizowanych zadań, może w skali lokalnej mieć pozytywny wpływ na środowisko. Nie należy jednak zakładać że będą to skutki pozytywne odczuwalne w skali regionalnej lub ponadregionalnej.</i>	wyjaśniono

	<p>będą służyły osiągnięciu innych niż przeciwdziałanie skutkom suszy celów oraz nie będą spełniały przesłanek wynikających z nadrzędnego interesu publicznego". Zaniechanie realizacji przedsięwzięcia lub podjęcia działań nie może być uznane za wariant alternatywny. Jest to bowiem „wariant zerowy”. Przywołany fragment powinien natomiast stanowić ogólną konkluzję Prognozy.</p>	<p>W rozdziale 7.2 SOOŚ zapisano „<i>W praktyce rozwiązania alternatywne sprowadzają się do niepodejmowania danego typu działania lub zmiany proporcji udziału poszczególnych typów działań w przedmiotowym Planie.</i>”</p> <p>W rozdziale zapisano również, iż horyzontalny zakres katalogu działań obejmuje praktycznie wszystkie typy możliwych i współcześnie stosowanych działań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych przeciwdziałających negatywnym skutkom suszy. W związku z powyższym stwierdzono, że brak racjonalnych, alternatywnych działań inwestycyjnych.</p>	
12.	<p>Konieczna jest także korekta fragmentu prognozy odnoszącego się do kwestii transgranicznego oddziaływania na środowisko. Przewaga pozytywnych skutków w kontekście transgranicznym nie stanowi przesłanki odstąpienia od takiej oceny. Argumentem mógłby być w tym przypadku stopień ogólności projektowanego PPSS, uniemożliwiający precyzyjną identyfikację oddziaływań. Ponadto w komentowanym fragmencie błędnie powołano się w kontekście oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć na artykuł 5 pkt 1 Protokołu do Konwencji z Espoo. Protokół ten dotyczy, bowiem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.</p>	<p>W wersji finalnej SOOŚ fragment zostanie uzupełniony oraz poprawiony zgodnie z sugestią.</p>	uzupełniono
13.	<p>Uwagi szczegółowe o charakterze redakcyjnym</p>	<p>Wszystkie uwagi szczegółowe zostaną uwzględnione zgodnie z przedstawioną sugestią.</p>	uzupełniono